

činy zákonem zapovězené. Poněvadž se prvý soud vycházejí z nesprávného právního posouzení věci otázkou subjektivní viny vůbec nezabýval, jest odůvodněno rozsudek zrušiti a uznati, jak shora uvedeno.

Čís. 619.

Není zmatečností dle čís. 7 § 281 tr. ř., nebylo-li částečné sprostění obžalovaného pojato do rozsudečného výroku, jakmile jest patrno z rozsudečných důvodů.

(Rozh. ze dne 1. prosince 1921, Kr I 372/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověv po ústním líčení z jiných důvodů zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Chrudimi ze dne 10. března 1921, pokud jím obžalovaný nebyl uznán vinným přechinem § 284 tr. zák. — uvedl též v

důvodech:

Naproti tomu není stížnost odůvodněna, pokud uplatňuje důvod zmatečnosti č. 7 § 281 tr. ř., dovozujíc, že soud nevyřídil obžalobu, nepojav sprostující výrok ohledně přechinu dle § 284 tr. zák. do výroku rozsudku. Stížnost má sice pravdu v tom, že § 284 tr. zák. obsahuje předpis práva materiálního, stanově podmínky, za nichž nastupuje pro přechin § 283 tr. zák. vyšší sazba trestní. Bylo-li pro toto materiální ustanovení žalováno, musí se arci soud žalobním dějem také po této stránce zabývat. To se v tomto případě stalo. Okolnost, že částečné sprostění obžalovaného nebylo pojato do rozsudečného výroku, jest sice pokleskem proti formálnímu předpisu § 259 tr. ř., avšak nečiní rozsudek zmatečným, jakmile jest sprostění patrno z rozsudečných důvodů a tím dána obžalovanému záruka, že nebude znova pro též čin stíhán.

Čís. 620.

Úkon náboženský nepozbývá ochrany § 303 tr. zák. tím, že se duchovní při něm nechová zcela přistojně napadaje najmě jednotlivce. Tonu, kdo byl duchovním při náboženském úkonu uražen, není dovoleno, by na bohoslužebném místě na urážku reagoval.

(Rozh. ze dne 1. prosince 1921, Kr II 292/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací, vyhověv po ústním líčení z jiných důvodů zmateční stížnosti obžalované do rozsudku krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 28. srpna 1920, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou přechinem podle § 303 tr. zák. — uvedl též

v důvodech:

Uplatňujíc důvody zmatečnosti dle § 281 čís. 5 a 9 a) tr. ř., dovozuje stížnost, že § 303 tr. zák. poskytuje náboženskému služebníku ochranu

jen potud, pokud koná nějaký náboženský úkon, a že tedy nemá nároku na tuto zákonnou ochranu kazatel, který počne, jako prý tomu bylo v tomto případě, nejen vyprávěti o sobě, nýbrž i napadati určité osoby, jelikož prý, počínaje si takto, nevykonává dle názoru stížnosti úkonu náboženského, nýbrž stává se soukromou osobou. Stížnost míní, že, stíhá-li zákon (druhý odstavec článku I. zákona ze dne 20. února 1919, čís. 111 sb. z. a n.) duchovního, který při náboženském úkonu brojí proti určitým politickým organisacím nebo stranám, není mu zákonem dovoleno ani napadati jednotlivé osoby proto, že jsou členy určité strany, i dospívá stížnost k závěru, že, i když není veřejný obžalobce s to, by duchovního pro podobné útoky pohнал k zodpovědnosti, dlužno přec napadenému, po případě, jako je tomu v tomto případě, jeho zákonnému zástupci, v kostele přítomnému, dovoliti, aby se ihned hájil. Stížnost pak dovozuje důsledně, že dle toho k činu obžalované nedošlo v čase veřejného výkonu náboženství, takže i skutkové podstatě dle třetí věty § 303 tr. zák. podřadeno bylo její jednání neprávem. Stížnost dovolává se svědeckých údajů, dle nichž farář Jan P. kázal o rozséváči, který nasel koukole do pole svého přítele, načež převedl řeč na důležitost kazatelského úřadu a konečně na to, že je špiněn v časopise »L.«, že jeden pisatel do »L.« se již přiznal, a že do »L.« píšou také synové starostovy (totiž synové obžalované), načež dodal, že taková věc je trestná, i dovazuje stížnost ve smyslu právního názoru, jí hájeného, že obžalovaná slovy »To není pravda«, jimiž dle rozsudkového zjištění potom na kazatele v kostele po třikráte zvolala, hájila jen čest svých nezletilých dětí, na něž prý kazatel svými slovy ukazoval jako na lidi zlé, kteří seji koukol do pšenice. Stížnost spatřuje proto neúplnost rozsudku a tedy jeho zmatečnost ve smyslu § 281 čís. 5 v tom, že rozsudek nezjišťuje oněch skutečností, podávajících se z výpovědí svědků, a jež dle názoru stížnosti jsou pro posouzení případu rozhodné, tak že prý tím, když v rozsudku pomínuty byly mlčením, porušen byl předpis § 270 čís. 5 tr. ř. (v novém znění). Názor, z něhož stížnost vychází, je právně mylný. Předmětem ochrany dle druhé věty § 303 tr. zák. není čest náboženského služebníka jako osoby soukromé, nýbrž náboženská a církevní autorita, kterou je vybaven při výkonu bohoslužebních obřadů. Vlastnosti vykonavatele úkonu náboženského a tedy nositele oné autority nepozbývá a osobou soukromou se nestává náboženský služebník ani tím, že se snad při výkonu bohoslužebních obřadů sám nechová zcela přístojně, zejména ani tehdy ne, dovolí-li sobě nemístné výpady, ba i urážlivé útoky proti jednotlivcům, po případě i proti osobám, v kostele přítomným. Pak arci důsledně ani na tom nesejde, zda věcný obsah takovýchto nájezdů či útoků shoduje se se skutečností čili nic. Poukaz stížnosti na ustanovení druhého odstavce čl. I. zákona ze dne 20. února 1919, čís. 111 sb. z. a n., není případný; tím, že zákon stíhá duchovního za určité činy nebo projevy, k nimž došlo při náboženském úkonu, nikterak není řečeno, že by duchovní takto zbaven byl pro přechodnou dobu trvání podobného činu nebo projevu své vlastnosti a tím i své autority jako náboženský služebník a že by se snad po touž dobu stával osobou soukromou. Citovaným zákonným ustanovením stíhán je duchovní naopak právě proto, že se činů tam uvedených dopustil jednak ve své vlastnosti jako duchovní, jednak při úkonu náboženském, který tudíž této své povahy rovněž nepozbývá ani tím, chová-li se při něm duchovní v tom kterém ohledu nepřístojně. Ani požadavek, že by mělo býti

temu, kdo byl náboženským služebníkem při výkonu bohoslužebných obřadů, tedy zejména kazatelem v kázání, napaden, dovoleno, aby se proti útoku ihned hájil, není na místě. Obdobně, jako není beztrestnou ani urážka cti, kterou někdo, byv sám na cti uražen, tomu, kdo jej urazil, splácí, nelze jednání beztrestné, zejména přípustnou obhajobu spatřovati v počínání toho, kdo na nepřístojné chování se náboženského služebníka při bohoslužebných obřadech reaguje neb útoky jím naň podnikané odráží činem, který odpovídá pojmu urážky ve smyslu druhé věty § 303 tr. zák. Nelze pak důvodně říci, že snad ten, kdo na útok takto proti němu podniknutý hned na místě nereaguje, se tím připravuje o jedinou možnost obrany proti útoku takovému. Ustanovení trestního zákona o trestných činech proti bezpečnosti cti zabezpečují napadenému zajisté ochranu dostatečnou v takových případech, kde přímo napadena byla čest určitých osob; tam však, kde nejde právě o zjevné útoky tohoto rázu a stupně, je vždy možno dovolati se ochrany u povolaných orgánů ať již světských či církevních. Jakási ona »sebeobrana«, na kterou pro sebe nárok činí obžalovaná, zůstává za všech okolností dle zákona nepřípustnou a nelze se tudíž pro ni důvodně dovolávat beztrestnosti. Za správnosti názorů, zde právě rozvinutých, postrádají arci jakéhokoli významu ony shora zmíněné skutečnosti, zdůrazňované stížností, a nelze proto rozsudku činiti ani s hlediska důvodu zmatku dle § 281 čís. 5 tr. ř. právem výtky z toho, že se skutečnostmi těmi nezabývá.

Čís. 621.

Zločin vydírání dle § 98, písm. b) tr. zák. Vyhrůžka udáním pro služební poklesk, jež pravděpodobně mělo by v zápětí úřední vyšetřování proti veřejnému zaměstnanci, jemuž bylo vyhrožováno, jest s to, by vzbudila v něm důvodnou obavu, třeba si byl plně vědom své nevinny.

(Rozh. ze dne 2. prosince 1921, Kr I 615/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 22. dubna 1921, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem vydírání dle § 98 lit. b) tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost napadá, dovolávajíc se zmatečního důvodu § 281 čís. 9 a) tr. ř., výrok nalézacího soudu, že vyhrůžka stěžovatelů, — že oznámí úřadu, že svědek H. porušil prý dříve své povinnosti (propouštěje slečnu, kterou mu předvedl strážce S. s 3 kg slaniny a 2 kg másla), — byla způsobila, vzbuditi ve svědku H-ovi důvodnou obavu, dovozujíc, že se příběh, jehož oznámením bylo vyhrožováno, vůbec neudál, že orgán pohraniční stráže S. vůbec neexistuje, že proto svědek H. již předem musil vědět, že přes oznámení nemůže dojiti k zavedení disciplinárního řízení, a proto nebylo se mu obávati žádných nepříjemností. Stížnost jest na omylu. Úřad, jemuž svědek H. byl podřízen, byl by zajisté — vzhledem k závažnosti služebního poklesku, z něhož svědek by byl nařknut, kdyby bylo